

Ghid de conversație EE Linghea

român-italian

LBRIS

We know
books

Ghidul a fost elaborat de colectivul de autori al Linghea S.R.L. și Linghea s.r.o.

Publicat de Editura Linghea, Timișoara, 2023.

Ediția I, 2013

Ediția III, 2023

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Italiana : ghid de conversație EE**

Timișoara : Linghea, 2023

ISBN 978-606-061-046-5

811.131.1

© Linghea s.r.o., 2023

www.linghea.ro

Toate drepturile sunt rezervate.

Niciun fragment al acestei publicații nu poate fi reprodus, copiat sau transmis fără acordul scris al editurii.

Printed in the EU.

Despre limbă	6
Pronunția	6

Numere

Numeralesle	8
-------------------	---

Expresii comune

Formule de salut și de adresare	10
Să facem cunoștință	10
Cum ne luăm la revedere	11
Înțelegerea	11
Cereri, ordine și propuneri	12
Cum ne exprimăm mulțumirea și satisfacția	13
Greșim, ne pare rău și ne cerem scuze	14
Acordul	14
Dezacordul, refuzul	15
Întrebări	15

Exprimarea timpului

Exprimarea timpului	18
Timpul	18
Lunile și anii	18
Zilele și săptămânile	20
Orele și minutele	21

Culori și dimensiuni

Culorile	22
Dimensiuni și caracteristici	23

Indicatoare

Indicatoare	24
-------------------	----

Călători

Călători	28
Cum cerem informații despre drum	28
Controlul pașapoartelor și controlul vamal	28
Formulare, date personale	29
Cu mașina	31
Cu trenul	36
Cu avionul	38
Cu vaporul	40
Transportul în comun	42

Cazarea	43
Cazarea	43
Cum facem o rezervare	44
La hotel	44
Cazare la particulari	46
În camping	48
Mâncarea	49
La restaurant	49
Meniul	50
Aperitive	51
Feluri principale	51
Băuturi	54
Deserturi	55
Mâncăruri naționale specifice	56
În concediu	62
Vremea	62
Turism	63
Vizitarea orașului	65
La bar	67
Flirtul	68
Sport și timp liber	69
Sporturi de vară	69
Ștrand, piscină, plajă	70
Sporturi nautice	71
Scufundări	72
Pescuitul	74
Ciclism	75
La schi	77
La cumpărături	78
Cum cumpărăm și cum plătim	78
Bani	79
Magazine și servicii	81
Alimente	82
La drogherie	84
Îmbrăcăminte și încălțăminte	85

We know
books

Situații de urgență	88
Situații de urgență	88
Probleme cu mașina	89
Accident	91
Primul ajutor	92
La poliție	94
Locuința	98
Locuința	98
Electrocasnice	99
Baia și toaleta	100
Familia	101
Membrii familiei	101
Munca	103
Locul de muncă	103
Cum căutăm un loc de muncă	105
Comunicare	106
La telefon	106
La calculator	107
Dicționar italian-român	110
Dicționar român-italian	150

Despre limbă

Italiana este o limbă romanică, evoluând din limba latină. Există aproximativ 61,5 milioane de vorbitori nativi ai acestei limbi. Limba Italiană este limbă oficială în Vatican, Republica San Marino, în Elveția și în câteva regiuni din Slovenia și Croația. Italiană este unul dintre urmașii latinei populare. Baza limbii italiene moderne a fost dialectul toscan. Datorită gigantilor literari din sec. al XIV-lea, dialectul toscan a dobândit un prestigiu deosebit, fiind recunoscut ca limbă literară încă din sec. al XVI-lea.

Pentru români, limba italiană este foarte ușoară. Există numeroase cuvinte asemănătoare iar sistemul gramatical este și acesta foarte similar iar topica este relativ liberă. Spre deosebire de română, limba italiană are doar două genuri: masculin și feminin.

Pronunția

Regulile de pronunție din limba italiană sunt foarte simple. Este suficient să învâțați anumite lucruri esențiale despre înmuierea pronunției, accent și consoanele duble.

Pentru a ilustra foarte succint asemănările dintre cele două limbi, când literele „c” și „g” stau „l” sau „e”, se pronunță moale, „ci”, „ce”, resp. „gi”, „ge”. Grupul „sci” se citește „și”, „sce”, „še” iar „che”, „chi”, „ghe”, „ghi” se citește la fel ca în română.

Pentru limba italiană, foarte important este accentul. Acesta este mobil dar stă de obicei pe penultima silabă. În această carte, accentul este marcat pentru toate cuvintele care nu sunt accentuate pe penultima silabă.

Semnele folosite pentru transcrierea pronunției se citeșc în felul următor:

- č se pronunță ca acel „c” din cuvintele *faci* sau *ceară*
- ğ se pronunță ca și „g” din cuvinte ca *fragi* sau *geam*
- : arată că vocala pe care o însoțește se pronunță mai lung

Numere
Expresii comune
Exprimarea timpului
Culori și dimensiuni
Indicatoare

Numeralele

Numeri

Numeralele cardinale

Numeri cardinali

zero	<i>zero</i> dz'ero
unu	<i>un(o), una</i> un(o), 'una
doi	<i>due</i> d'ue
trei	<i>tre</i> tre
patru	<i>quattro</i> ku'attro
cinci	<i>cinque</i> č'inkve
șase	<i>sei</i> sei
șapte	<i>sette</i> s'ette
opt	<i>otto</i> otto
nouă	<i>nove</i> n'ove
zece	<i>dieci</i> d'eci
unsprezece	<i>undici</i> 'undici
doisprezece	<i> dodici</i> d'odici
treisprezece	<i> tredici</i> t'redici
paisprezece	<i> quattordici</i> kuatt'ordici
cincisprezece	<i> quindici</i> ku'indici
șaisprezece	<i> sedici</i> s'edici
șaptesprezece	<i> diciassette</i> d'icass'ette
optsprezece	<i> diciotto</i> d'ic'otto
nouăsprezece	<i> diciannove</i> d'icann'ove
douăzeci	<i> venti</i> venți
douăzeci și unu	<i> ventuno</i> vent'uno
treizeci	<i> trenta</i> t'renta
patruzeci	<i> quaranta</i> kuar'anta
cincizeci	<i> cinquanta</i> c'inku'anta
șaizeci	<i> sessanta</i> s'ess'anta
șaptezeci	<i> settanta</i> s'ett'anta
optzeci	<i> ottanta</i> ott'anta
nouăzeci	<i> novanta</i> nov'anta
o sută	<i> cento</i> č'ento
o sută douăzeci	<i> centoventi</i> centov'enti
două sute	<i> duecento</i> d'uecento

o mie	<i>mille</i> m'ille
două mii	<i>duemila</i> d'uem'ila
o mie cinci sute optzeci și trei	<i>millecinq'uecentottantatre</i>
un milion	<i>millecinq'uecentottantatre</i> <i>un milione</i> un m'illione

Numeralele ordinale

Numeri ordinali

primul	<i>primo</i> p'rimo
al doilea	<i>secondo</i> s'ekondo
al treilea	<i>terzo</i> t'erto
al patrulea	<i>quarto</i> ku'arto
al cincilea	<i>quinto</i> ku'into
al șaselea	<i>sesto</i> s'esto
al șaptelea	<i>settimo</i> s'ettimo
al optulea	<i>ottavo</i> ott'avo
al nouălea	<i>nono</i> nono
al zecelea	<i>decimo</i> d'ecimo
al douăzecilea	<i>ventesimo</i> vent'ezimo
al treizecilea	<i>trentesimo</i> t'rent'ezimo
al o sutălea	<i>centesimo</i> č'ent'ezimo

Fracții

Frazioni

(o) jumătate	<i>un mezzo</i> un m'edzo
unu și jumătate	<i>uno e mezzo</i> 'uno e m'edzo
o treime	<i>un terzo</i> un t'erto
două treimi	<i>due terzi</i> d'ue t'erti
un sfert	<i>un quarto</i> un ku'arto
trei sferturi	<i>tre quarti</i> t're ku'arti
o cincime	<i>un quinto</i> un ku'into
o șesime	<i>un sesto</i> un s'esto
o șeptime	<i>un settimo</i> un s'ettimo
o optime	<i>un ottavo</i> un ott'avo
a noua parte	<i>un nono</i> un n'ono
o zecime	<i>un decimo</i> un d'ecimo
o sutime	<i>un centesimo</i> un č'ent'ezimo

Bună dimineața.	<i>Buon giorno., Buondi.</i> buŋ'g'orno, buondi:
Bună ziua.	<i>Buon giorno., Buondi.</i> buŋ'g'orno, buondi:
Salut.	<i>Ciao!</i> c'ao!
Bună seara.	<i>Buona sera.</i> bu'ona s'era
Noapte bună.	<i>Buonanotte.</i> buonan'otte
Ce mai faceți?	<i>Come sta?</i> kome sta?
Ați avut o călătorie plăcută?	<i>Ha fatto buon viaggio?</i> a f'atto bu'on vi'adžo?
Ați mai fost vreodată aici?	<i>È già stato qui prima?</i> e: ȝa s'tato kwi p'rima?
Eu sunt bine.	<i>Sto bene. E Lei?</i>
Dumneavoastră?	sto b'ene e l'ei?
Domnule/Doamnă...	<i>Signore/Signora...</i> sin'lore/sin'ora

Cum te cheamă?	<i>Come ti chiami?</i> kome ti ki'ami?
Mă numesc...	<i>Mi chiamo...</i> mi ki'amo
Cine sunteți?	<i>Chi è Lei?</i> ki'e:l'ei?
Cine e (acolo)?	<i>Chi è?</i> ki'e?
Ne cunoaștem?	<i>Ci conosciamo?</i> ci konoș'amo?
Vă cunoașteți?	<i>Vi conoscete?</i> vi konoș'ete?
Vă amintiți de mine?	<i>Si ricorda di me?</i> si rik'orda di me?
Din păcate, nu-mi amintesc de dumneavoastră.	<i>Purtroppo non mi ricordo di Lei.</i> pur'troppo non mi rik'ordo di l'ei
Dați-mi voie să mă prezint.	<i>Permetta che mi presenti.</i> permi'tta ke mi prez'enti
Dați-mi voie să v-o prezint pe soția mea.	<i>Mi permetta di presentarLe mia moglie.</i> mi permi'tta di prezent'arle m'ia m'oglie
Ne puteți face cunoștință?	<i>Può presentarmi a...?</i> pu'o prez'ent'armi a?
Domnul/Doamna X.	<i>È il signor/la signora X.</i> e: il s'in'or/la s'in'ora iks

Îmi pare bine (să vă cunosc).

Piacere (di conoșcerLa).
pia'cere (di konoș'erla)

Cum ne luăm la revedere

Congedarsi

La revedere.	<i>Arrivederci., ArrivederLa.</i> arrived'er'ci, arrived'er'la
Pa!	<i>Ciao!</i> c'ao!
Pe curând.	<i>Ci vediamo., A presto.</i> ci ved'i'amo, a p'resto
Ne vedem mâine.	<i>A domani!</i> a dom'ani!
La revedere.	<i>Addio.</i> add'i'o
Transmiteți-le salutări din partea mea.	<i>Li saluti da parte mia.</i> li sal'uti da p'arte m'ia
Trebuie să plec.	<i>Me ne devo (già) andare.</i> me ne d'ev'o (ȝa) and'are
N-am timp.	<i>Non ho tempo.</i> non o t'empo
Te sun!	<i>Ti telefonero., Ti chiamero.</i> ti telefon'er'o, ti kiam'er'o

Înțelegerea

Comprendere

Poftim?	<i>Scusi?, Come?, Prego?</i> sk'uzi?, kome?, p'rego?
Scuze, nu înțeleg.	<i>Scusi. Non capisco.</i> sk'uzi non kap'i'sko
Ce-ați spus?	<i>Che cosa ha detto?</i> ke k'osa a d'etto?
Trebuie să fie o neînțelegere.	<i>Ci deve essere un malinteso.</i> ci d'ev'e'essere un mal'int'ezo
Puteți să-mi explicați?	<i>Può spiegarmelo?</i> pu'o spieg'arm'elo?
Vorbiți engleză/germană/ /franceză/spaniolă/ /italiană/rusă?	<i>Parla inglese/tedesco/francese/spagnolo/ /italiano/russo?</i> p'arla ingl'eze/ted'esko/ /fran'ceze/span'olo/ital'iano/r'usso?
Nu vorbesc italiană.	<i>Non parlo italiano.</i> non p'arlo ital'iano
Vorbiți mai rar, vă rog.	<i>Parli più lentamente, per favore.</i> p'arli piu lentamente, per fav'ore

Nu știi cum se spune (la asta) în italiană.
Ce înseamnă asta?

Îmi puteți nota pe ceva?
Cum se spune (la asta) în italiană?
Mă înțelegeți?
Înțeleg.

Non so come si dice in italiano.
non so kome si dice in'italiano
Cosa vuol dire?, Cosa significa?
k'ozza v'ol d'ire?, k'ozza sin'ifika?
Può scrivermelo? può skrivermelo?
Come si dice in italiano?
kome si d'ice in'italiano?
Mi capisce? mi kap'iše?
Capisco. kap'isko

Cereri, ordine și propuneri

Richieste, ordini e proposte

Mă puteți ajuta?
Îmi puteți da...?
Îmi puteți spune...?
Ați putea să vă ocupați de asta?
Mi-ar plăcea să...
Aș dori să vorbesc cu...
Aș dori să stabilim o întâlnire.
Pot să împrumut asta?

Pot să vin cu voi?
Veniți să mă luați?
Puteți să-mi dați...?
Puteți să aflați asta (pentru mine)?
Mă scuzați, am nevoie de...
Caut...
Mă puteți duce acolo?

Ați vrea să...?
Ce-ai zice de...?
Veniți cu noi?
Sunteți de acord?

Mi può aiutare? mi può alut'are?
Potrei (avere)...? pot'r'ei (av'ere)?
Può dirmi...? può d'irmi?
Potrebbe pensarci Lei?
pot'r'ebbe pens'arci l'ei?
Vorrei... vor'r'ei
Vorrei parlare con... vor'r'ei parl'are kon
Vorrei prendere un appuntamento.
vor'r'ei pr'endero un appuntamento
Posso prenderlo in prestito?
posso pr'enderlo in pr'estito?
Posso unirmi a voi? posso unirmi a v'oi?
Venite a prendermi? ven'ite a pr'endermi?
Potrebbe passarmi...? pot'r'ebbe pass'armi?
Può verificarlo?
può verifik'arlo?
Scusi, ho bisogno di...
sk'uzi, o biz'bioŋo di
Sto cercando... sto cerk'ando
Mi ci accompagnerebbe?
mi ci akkompan'er'ebbe?
Vorrebbe...? vor'r'ebbe?
E cosa ne diresti di...? e k'ozza ne dir'esti di?
Viene con noi? vien'e kon noi?
È d'accordo? e: dakk'ordo?

Să-l chem?
Va trebui să...
Așteptați un moment, vă rog.
Intrați!
Luați loc.
Cu ce să vă servesc?

Serviți-vă.
Plecați!

Devo chiamarlo? d'ev'o kiam'arlo?
Dovrà... dov'r'a;
Aspetti un attimo, per favore.
aspetti un 'attimo, per fav'ore
Entri! 'entri!
Si siede. si s'ieda
Che cosa Le posso offrire?
ke k'ozza le p'osso off'ire?
Si serva pure. si s'erva p'ure
Vada via! vada v'ial

Cum ne exprimăm mulțumirea și satisfacția

Ringraziamento e soddisfazione

Mersi!
Mulțumesc frumos.

N-ai pentru ce.
Frumos din partea dumneavoastră.
Ne place aici.
Nu suntem foarte mulțumiți (de serviciile)...
Nu ne place camera noastră.
Cerem o reducere.

Îmi vreau banii înapoi.

Vreau să fac o reclamație.

Grazie! gr'ație!
Mille grazie! Grazie mille!
m'ille gr'ație, gr'ație mille!
Non c'è di che. non c'è: di ke
È molto gentile da parte Sua.
e: molto gent'ile da p'arte s'ua
Ci piace qui. ci pi'ace k'ui
Non siamo molto contenti dei (servizi)...
non si'amo molto kont'enti d'ei (serv'izi).
La nostra camera non ci piace.
la n'ost'ra k'amera non ci pi'ace
Chiediamo uno sconto.
k'iediamo 'uno sk'onto
Voglio indietro i miei soldi.
v'ollo ind'ietro i miei s'oldi
Devo lamentarmi. d'ev'o lament'armi

Îmi pare rău.
Îmi cer scuze.
Mă scuzați.
Scuzați-mă o clipă.
Sper că nu vă deranjez.

Mi dispiace. mi dispiace
Chiedo scusa. kîedo sk'uză
Scusi. sk'uzi
Mi scusi un attimo. mi sk'uzi un 'attimo
Spero di non disturbare.
spêro di non disturbare
Scusi se ho fatto tardi.
sk'uzi se o f'atto t'ardi
Scusi, non ho capito (bene).
sk'uzi, non o kap'ito (b'ene)
Che peccato! ke pekk'ato!
Non fa niente. non fa n'iente
Non posso più aspettare.
non p'osso piû aspett'are
Dev'essere un errore. dev'essere un er'ore
Mi sono sbagliato. mi s'ono zbal'ato

Îmi cer scuze că am întârziat.
Mă scuzați, nu am înțeles (bine).
Ce păcat!
Nu contează.
Nu mai pot să aștept.
Trebuie să fie o greșeală.
Am greșit.

Da.
Bineînțeles.
Excelent!
Bine.
Sunt de acord (cu dumneavoastră).
De ce nu?
Cred că da.
Așa-i.
Ce idee bună.
Posibil.

Sì. sì!
Naturalmente. naturalmente
Benissimo! ben'issimol
Va bene. va b'ene
Sono d'accordo (con Lei).
s'ono dakk'ordo (kon l'ei)
Perché no? perke: no?
Penso di sì. p'enso di s'ì
È vero. è vero
Buona idea. b'uona id'ea
Può darsi. può d'arsi

Să sperăm.
Îmi place.

Speriamo. sper'iamo
Mi piace. mi p'iace

Dezacordul, refuzul

Disaccordo, rifiuto

Nu.
Eu nu.
Cred că nu.
Nu-i adevărat.
Deloc.
Niciodată!
În niciun caz.
În mod sigur nu.
Mă tem că nu aveți dreptate.
Din păcate nu pot...

No. no
Io no. io no
Credo di no. k'redo di no
Non è vero. non è v'ero
Niente affatto. ni'ente aff'atto
Mai! m'ai!
Per niente. per ni'ente
No di certo. no di c'erto
Temo che Lei abbia torto.
t'emo ke l'ei 'abbia t'orto
Purtroppo non posso...
purtr'oppo non p'osso
Preferirei non... prefer'ei non
Non posso accettarlo. non p'osso accett'arlo
Forse la prossima volta.
f'orse la p'rossima v'olta

Aș prefera să nu...
Nu pot să accept.
Poate data viitoare.

Intrebări

Domande

cine?
Cine sunteți?
Cine e?
Cine este acolo?
Cine-i la telefon?
Pe cine căutați?
Pe cine să întreb?

chi?
Chi è Lei? ki'è: l'ei?
Chi è? ki'è?
Chi è lì? ki'è: l'ì?
Chi parla?, Con chi parlo?
ki p'arla?, kon ki p'arlo?
Chi sta cercando? ki sta cerk'ando?
A chi devo chiedere? a ki d'èvo k'èdere?

ce?	<i>(che) cosa?</i>	We know Books
Ce se întâmplă?	<i>Cosa succede?</i> k'ozza su'ced'e?	
Ce s-a întâmplat?	<i>Che cos'è successo?</i> ke k'oz'e su'cess'o?	
Ce-i asta?	<i>Che cos'è?</i> ke k'oz'e?	
Ce să fac?	<i>Che faccio?</i> ke fa'ç'o?	
Ce căutați?	<i>Cosa sta cercando?</i> k'ozza sta cerk'ando?	
Ce vă trebuie?	<i>Di che cosa ha bisogno?</i> di ke k'ozza a biz'òno?	
Ce faceți aici?	<i>Che cosa sta facendo qui?</i> ke k'ozza sta fa'ç'endo k'ui?	

cum?, care?	<i>come?, quale?</i>
Cum vi s-a părut?	<i>Le è piaciuto?</i> le 'e: pia'ç'uto?
Cum vă numiți?	<i>Come si chiama?</i> k'orme s'i ki'ama?
Cum ajung acolo?	<i>Come faccio ad arrivarci?</i> k'orme fa'ç'o ad arriv'arci?
Știți cum se face?	<i>Non sa come fare?</i> non sa k'orme fa're?
Cum așa?	<i>Come mai?</i> k'orme m'ai?
Care este cursul valutar?	<i>Qual è il tasso di cambio?</i> k'ual 'e: il t'asso di k'ambio?

unde?	<i>dove?</i>
Unde e?	<i>Dov'è?</i> dov'e?
Unde ne întâlnim?	<i>Dove ci incontriamo?</i> d'ove ci inkontri'amo?
Unde sunteți acum?	<i>Dove si trova adesso?</i> d'ove s'i tr'ova ad'esso?
Unde pot să parchez?	<i>Dove posso parcheggiare?</i> d'ove posso parkedg'are?
Unde locuiți?	<i>Dove abita?</i> d'ove 'abita?
Unde mergeți?	<i>Dove va?</i> d'ove va?
Unde merge autobuzul acesta?	<i>Dove va quest'autobus?</i> d'ove va k'uest'autobus?
Unde l-ai pus/ai pus-o?	<i>Dove l'hai messo?</i> d'ove l'ai m'esso?
Unde ați vrea să mergeți?	<i>Dove vorrebbe andare?</i> d'ove vorr'ebbe and'are?

de unde?	<i>da dove?, di dove?</i>
De unde sunteți?	<i>Di dov'è?</i> di dov'e?
De unde pleacă autobuzul spre...?	<i>Da dove parte l'autobus per...?</i> da d'ove p'arte l'autobus per?
De unde îl știi?	<i>Dove l'hai conosciuto?</i> d'ove l'ai konoș'uto?

când?	<i>quando?</i>
Când se întoarce?	<i>Quando tornerà?</i> ku'ando torner'a?

Când vă convine?	<i>Quando Le va bene?</i> ku'ando le va b'ene?
Când pot să vin?	<i>Quando posso venire?</i> ku'ando p'osso ven'ire?
Când va fi gata?	<i>Quando sarà pronto?</i> ku'ando sar'a: pr'onto?

cât?	<i>quanto?</i>
Cât costă?	<i>Quanto costa?</i> ku'anto k'osta?
Cât e ceasul?	<i>Che ora è?, Che ore sono?</i> ke 'ora 'e?', ke 'ore s'ono?
Câte stații sunt de aici?	<i>Quante fermate ci sono da qui?</i> ku'ante ferm'ate ci s'ono da k'ui?
Câți ani ai?	<i>Quanti anni hai?</i> ku'anti 'anni 'ai?

de ce?	<i>perché?</i>
De ce ai făcut asta?	<i>Perché l'hai fatto?</i> perke: l'ai f'atto?
De ce tocmai eu?	<i>Perché proprio io?</i> perke: pr'oprio 'io?
De ce nu?	<i>Perché no?</i> perke: no?
Dumnezeu știe de ce.	<i>Dio sa perché.</i> d'io sa perke:

Punctualitate

Italianii, mai ales cei din sudul țării, sunt cunoscuți pentru lipsa de punctualitate. Locuitorii din sudul Italiei consideră că sosirea cu 15 minute după ora stabilită nu poate fi numită întârziere. Această trăsătură negativă se întâlnește, deseori, și în viața publică (în circulația mijloacelor de transport, în programul de lucru etc.).